

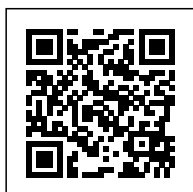

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VII. volební období

634/0

Zpráva o činnosti Kontrolní rady Grantové agentury České republiky za období od října 2014 do září 2015

Předkladatel: GA ČR
Doručeno poslancům: 23. října 2015 v 14:09

Zpráva o činnosti kontrolní rady Grantové agentury České republiky za období od října 2014 do září 2015

Předložená výroční zpráva kontrolní rady (dále jen KR) Grantové agentury České republiky (dále jen GA ČR) předkládaná Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky (dále jen PS PČR) sumarizuje činnost KR za období říjen 2014 až září 2015. Úzce přitom navazuje na předchozí dílčí zprávu o činnosti za období říjen 2014 až duben 2015 a jako souhrnná zpráva zahrnuje i důležité body obsažené ve zmíněné dílčí zprávě.

Působnost, složení a zasedání KR

KR je kontrolním orgánem, který byl ustanoven zákonem č. 110/2009 Sb., měnícím zákon č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů, podle § 36, odst. 7 tohoto zákona. V rámci svého legislativního zadání KR GA ČR ve smyslu znění odst. 6, § 36 zákona č. 130/2002 Sb. kontroluje legitimitu a regulérnost rozdělování finančních prostředků GA ČR a hospodaření s majetkem státu. Dále projednává stížnosti na postup poskytovatele při hodnocení návrhů grantových projektů. Mimo to je KR orgánem, který může v důležitých případech předkládat stanoviska předsednictvu GA ČR. Stanoviska, která jsou takto vydávána v rámci kompetence kontrolní rady, jsou pro předsednictvo GA ČR závazná.

V uplynulém období došlo k výrazným změnám ve složení KR. Do 23. března 2014 pracovala KR v plném personálním obsazení (tedy 10 členů, jak ukládá zákon) v následujícím složení: prof. PhDr. Jana Geršlová, CSc., prof. Ing. Ladislav Jakl, CSc., prof. MUDr. Vladimír Janout, CSc., doc. JUDr. Věra Kalvodová, Ph.D., prof. Ing. Stanislav Labík, CSc. (místopředseda KR), doc. Ing. Jiří Masopust, CSc., Ing. Václav Rejholec, CSc. (předseda KR), prof. RNDr. Emanuel Šucman, CSc., Ing. Mirka Wildmannová, Ph.D. a Ing. Rudolf Žák.

Poté vzhledem k uplynutí funkčního období většiny z členů KR zůstala KR pouze dvoučlenná (prof. PhDr. Jana Geršlová, CSc., prof. Ing. Ladislav Jakl, CSc.).

První volby dalších členů KR probíhaly v měsíci dubnu a květnu 2015, kdy do KR tak bylo zvoleno dalších pět členů: prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., prof. Mgr. Libor Jan, Ph.D., prof. Ing. Petr Konvalinka, CSc., prof. Ing. Mária

Režňáková, CSc. a Ing. Mirka Wildmannová, Ph.D. V září 2015 pak byli zvoleni další dva členové KR: prof. Ing. Stanislav Labík, CSc. a doc. JUDr. Věra Kalvodová, Dr.

KR má tedy v současnosti celkem 9 členů a úplnému počtu zbývá dovolit jednoho člena.

Na svém zasedání pak dne 23. září 2015 zvolila KR svým předsedou prof. Ing. Stanislava Labíka, CSc. a místopředsedkyní prof. PhDr. Janu Geršlovou, CSc.

Ve sledovaném časovém období uskutečnila KR celkem 8 zasedání (konkrétně v termínech 14. října 2014, 25. listopadu 2014, 21. ledna 2015, 25. února 2015, 18. března 2015, 13. května 2015, 10. června 2015, 23. září 2015). Průměrná účast členů KR na zasedání byla téměř 80 procent, přičemž tato hodnota byla částečně ovlivněna dlouhodobou neúčastí jednoho z členů KR. Jednání KR probíhala v prostorách sídla GA ČR na Evropské třídě v Praze 6.

Předseda GA ČR prof. RNDr. Ivan Netuka, DrSc., ředitelka Kanceláře GA ČR Ing. L. Knetlová a vedoucí úseku kontroly Ing. M. Vondráčková se zúčastňovali pravidelně zasedání KR, na nichž podávali informace o aktuální činnosti GA ČR. Obdobně se předseda nebo místopředseda KR pravidelně zúčastňovali zasedání předsednictva GA ČR, které informovali o připomínkách KR k činnosti GA ČR a zjištěných nedostatcích jak ve finanční, tak i procesní oblasti systému grantové podpory základního výzkumu.

Dohled nad činností a kontrola rozdělování finančních prostředků

Ve sledovaném období poskytovala GA ČR účelovou podporu na řešení grantových projektů v rámci několika skupin grantových projektů:

- standardní grantové projekty (podpora projektů základního výzkumu bez dalších omezujících podmínek)
- juniorské projekty na podporu mladých a začínajících vědeckých pracovníků zaměřené na zvýšení úspěšnosti ve „starting grants“ ERC (European Research Council)
- postdoktorské projekty na podporu mladých a začínajících vědeckých pracovníků (nově soutěže se již nevyhlašují)
- mezinárodní grantové projekty –
 - podpora projektů základního výzkumu na základě bilaterálních dohod GA ČR se zahraničními grantovými institucemi, zejména s Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG), National Science Council of Taiwan (MOST) a National Research Foundation of Korea (NRF)

- podpora projektů základního výzkumu hodnocených na principu LA, zejména ve spolupráci s Fonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung (FWF), Rakousko
- projekty na podporu excelence v základním výzkumu – multidisciplinární projekty špičkového základního výzkumu pro několik vědeckých týmů, které nelze financovat v rámci standardních grantových projektů GA ČR.

Hodnocení žádostí o udělení grantu v GA ČR probíhalo standardním způsobem, na jehož podkladě doporučovaly oborové komise GA ČR předsednictvu projekty základního výzkumu k udělení účelové podpory (grantu) především podle jejich odborné kvality. Hlavní úlohu v tom mají odborné panely a oborové komise, které musí po zhodnocení všech projektů stanovit jejich pořadí v soutěži. Hodnocení nových i probíhajících projektů je v kontrolní radě věnována velká pozornost. Kontrolní činnost přitom probíhala za podpory úseku kontroly GA ČR a jednotlivých úseků sekce grantové podpory.

Kontrolní činnost KR je do značné míry určována harmonogramem vyhlášení a hodnocení veřejných soutěží ve výzkumu, vývoji a inovacích. Soutěže pro následující rok jsou zpravidla vyhlašovány s termínem uzávěrky na přelomu března a dubna. V následujících měsících probíhá nejprve kontrola náležitostí předložených návrhů projektů a následně první fáze hodnocení prostřednictvím hodnotících panelů, pěti oborových komisí a předsednictva GA ČR. Přibližně 70 % návrhů projektů postupuje do fáze hodnocení zahraničními oponenty, probíhající přibližně během července a srpna, kdy všechny projekty získávají nezávislé hodnocení od zahraničních expertů, přičemž v naprosté většině (99,9%) se podařilo získat posudky alespoň dva. V závěru hodnotící lhůty jsou pak návrhy projektů znovu posouzeny výše uvedenými odbornými poradními orgány a je rozhodnuto o udělení účelové podpory (grantu).

Stejně jako v minulých letech vykonávali členové KR kontrolní činnost na zasedání hodnotících panelů a oborových komisí, kde upozorňovali členy těchto odborných orgánů na případné odchylky projektů od zadávacích dokumentací, ale i na chyby, omyly či nedostatky, které se v minulosti vyskytovaly při hodnocení navrhovaných i řešených projektů, a to včetně nedostatků při čerpání přidělených finančních prostředků. Hodnocení žádostí o udělení grantu v GA ČR probíhalo standardním způsobem, na jehož podkladě doporučovaly oborové komise GA ČR předsednictvu projekty základního výzkumu k udělení grantu především podle jejich odborné kvality a přiměřenosti finančních požadavků.

Na počátku roku jsou pak odbornými panely a oborovými komisemi posuzovány dílčí a závěrečné zprávy projektů. Přitom jsou projekty, které neplní

kritéria kvality v případě dílčích zpráv zastaveny nebo v případě závěrečných zpráv hodnoceny jako nesplněné.

I zde se členové KR zúčastňovali zasedání odborných poradních orgánů a prováděli kontrolu dodržování pravidel vyplývajících z dokumentů GA ČR. Zároveň konstatujeme, že převážné většiny všech zasedání poradních orgánů se zúčastňovali také pověřeni členové předsednictva GA ČR a také jejich účast nemalou měrou přispívá ke korektnímu průběhu soutěží.

Celkem bylo členy KR fyzicky provedeno 47 kontrol na zasedání odborných panelů a oborových komisí. Poznatky získané z těchto kontrol pak byly vždy hodnoceny na následujícím zasedání KR a s jejich výsledky bylo pravidelně seznamováno předsednictvo GA ČR.

V uplynulém období KR úzce spolupracovala s úsekem kontroly Kanceláře GA ČR při kontrolách čerpání finančních prostředků poskytnutých příjemcům na řešení projektů. Tyto kontroly pak probíhaly podle plánu kontrol, ale také na základě požadavků KR, odborných panelů a oborových komisí. Všechny kontroly proběhly formou veřejnosprávní kontroly na místě. Za uplynulé období byly zkontrolovány celkem 154 grantové projekty u následujících příjemců (21 instituce):

- Metropolitní univerzita Praha o.p.s. 4 projekty
- Ústav fyziky atmosféry AV ČR, v.v.i. 17 projektů
- Ústav chemických procesů AV ČR, v.v.i. 12 projektů
- Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební 23 projektů
- Ostravská univerzita v Ostravě 11 projektů
- Ústav pro českou literaturu AV ČR, v.v.i. 10 projektů
- Vysoká škola báňská-Technická univerzita Ostrava 17 projektů
- Slezská univerzita v Opavě 8 projektů
- Slovanský ústav AV ČR, v.v.i. 1 projekt
- Univerzita Hradec Králové 5 projektů
- Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně 9 projektů
- Ústav jaderné fyziky AV ČR, v.v.i. 7 projektů
- Ústav teorie informace a automatizace AV ČR, v.v.i. 19 projektů
- Biologické centrum AV ČR, v.v.i. 2 projekty
- ČVUT v Praze, Fakulta elektrotechnická 2 projekty
- Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. 1 projekt
- UK v Praze, Matematicko-fyzikální fakulta 2 projekty
- UK v Praze, Přírodovědecká fakulta 1 projekt
- Ústav molekulární genetiky AV ČR, v.v.i. 1 projekt
- Ústav pro jazyk český AV ČR, v.v.i. 1 projekt
- Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v.v.i. 1 projekt

Poznatky z realizace kontrolní činnosti KR

V průběhu kontrolní činnosti byly zjištěny některé (částečně i opakující se) nedostatky, které lze shrnout do následujících bodů:

1. Při hodnocení grantových projektů i jejich návrhů byl zaznamenán rozdílný přístup různých oborových komisí. Tento rozdíl je největší mezi přírodovědnými a humanitními obory, zejména s ohledem na odlišnou praxi při publikování výsledků. Tento problém se vyskytuje ve zprávách KR již opakovaně. Jako výsledek snahy o sjednocení hodnoticích kritérií napříč vědeckými obory předsednictvo v průběhu měsíců září a října pracovalo na formulaci obecných hodnoticích kritérií závazných pro všechny obory, jejichž dopady však bude možné vyhodnotit až v následujících zprávách KR.
2. Ve fázi hodnocení návrhů projektů zahraničními recenzenty se ukázalo jako vhodné přidělování návrhů projektů zahraničním odborníkům s využitím nástroje SciVal, který výrazně posunul možnosti vyšší objektivity výběru oponentů, nicméně se objevily určitá omezení tohoto softwaru, kterým bude třeba věnovat zvýšenou pozornost. Pro získání dvou zahraničních posudků je někdy nutno najít a oslovit více než čtyřicet zahraničních odborníků. Tato skutečnost je velmi zatěžující jak pro členy panelů, tak administrativní aparát GA ČR. Pro zefektivnění výběru vhodných recenzentů tak KR doporučuje využívat jako podpůrný prostředek i vlastní databázi oponentů vytvořenou na základě pozitivních zkušeností z předchozích let.
3. Při hodnocení dílčích i závěrečných zpráv je nutno důsledně vycházet z plánovaných cílů projektu a dosažené výsledky řešení projektu srovnávat s cíli stanovenými v návrhu projektu. Trvá tedy akcent na kontrolu plnění původně vytyčených cílů a výstupů projektu. Při návštěvách členů KR ve vybraných panelech se tento akcent objevoval v daleko větší míře než v minulých obdobích.
4. KR opakovaně doporučuje, aby odborné panely a oborové komise dbaly na výstižné a jednoznačné slovní komentáře při hodnocení projektů, a to jak jejich návrhů, tak i dílčích a závěrečných zpráv. Tato skutečnost je zvláště závažná v případech, kdy projektový návrh obdržel od zpravodajů a posuzovatelů kladné hodnocení, a přesto v soutěži neuspěl. KR uznává právo poskytovatele činit takováto rozhodnutí, ale trvá na tom, aby v případě, kdy skutečně kvalitním návrhům grant udělen není, bylo doloženo podrobné a zcela jednoznačně formulované zdůvodnění.
5. I přes pravidelná upozorňování příjemců formou seminářů, FAQ apod. se opakovaně vyskytují problémy v oblasti účelného využívání finančních prostředků. KR zjistila nedostatky v čerpání jednotlivých položek rozpočtu bez předchozího schválení poskytovatelem, dále nesprávného čerpání a účtování

finančních prostředků v rámci jednotlivých položek, neoprávněného čerpání finančních prostředků na úhradu nákladů, které nesouvisí s řešeným projektem apod. Častými prohřešky bylo rovněž využití finančních prostředků poskytnutých na úhradu osobních nákladů studentů pracujících na řešení projektu na jiné účely. KR velmi pozitivně hodnotí činnost úseku kontroly Kanceláře GA ČR při provádění finančních kontrol u příjemců.

6. KR se opakovaně zabývala otázkami uznatelnosti (nepublikačních) výstupů, které nebyly uplatněny v Rejstříku informací o výsledcích (RIV), jakožto výsledků řešení projektů základního výzkumu. Dále byla diskutována otázka co nejčasnějšího zpřístupnění posudků (ale také protokolů hodnocení) návrhů projektů navrhovatelům, otázka nákladů na pořízení dlouhodobého majetku a konečně otázka výkazů pracovní doby. Přípomínky KR byly zohledněny při přípravě zadávacích dokumentací.
7. Na základě KR dostupných údajů se lze domnívat, že se některá pracoviště snaží grantovými prostředky nahrazovat nedostatek prostředků v institucionálním financování.

KR současně našla řadu pozitivních trendů ve vývoji a činnosti GA ČR, z nichž některé začaly již v předchozím období:

1. Informační systém GRIS přispěl ke zpřehlednění zadávací dokumentace a většině navrhovatelů usnadnil podávání návrhů jejich výzkumných projektů. Změna zadávací dokumentace se týkala především koncepčních změn založených na uvádění klíčových zásad při zpracování projektových žádostí se snahou o integraci a zjednodušení pravidel.
2. Díky využití SW SciVal byla zvýšena transparentnost a optimalizován výběr zahraničních oponentů návrhů projektů. V tomto smyslu byl učiněn další krok k potlačení možného klientelismu a zvýšení objektivitu evaluace návrhů projektů. Pomocí zavedeného systému byl zlepšen výběr zahraničních oponentů z hlediska jejich odborného zaměření a zároveň vyloučeny případné rušivé vlivy spojené s přímým výběrem oponentů členy panelů
3. Zlepšila se komunikace GA ČR s odbornou veřejností a vědeckou komunitou. Například „call centrum“ GA ČR rychle a fundovaně reagovalo na dotazy a připomínky účastníků veřejných soutěží ve výzkumu, vývoji a inovacích vyhlášených GA ČR a příjemců a řešitelů projektů.
4. V důsledku přijatých opatření včetně zlepšení komunikace mezi GA ČR a žadateli o podporu se v současné době počet návrhů projektů vyřazených ze soutěže z formálních důvodů pohybuje kolem 1 %, což představuje pokles z dřívějších asi 10 %.
5. Na klesající úspěšnost žádostí o financování nových projektů v minulém období reagovalo předsednictvo GA ČR implementací nových opatření,

o kterých hovořila minulá zpráva KR. KR byla s těmito návrhy seznámena ve stádiu jejich přípravy a vyslovovala s nimi souhlas jako s nutnými podmínkami pro zachování udržitelnosti účelové podpory základního výzkumu. Výsledkem byl nárůst úspěšnosti podaných žádostí o účelovou podporu v roce 2014 – u standardních grantů na 27,1 %, u juniorských grantů na 28,9 %.

6. Na základě doporučení kontrolní rady předsednictvo schválilo pravidla pro hodnocení ekonomické přiměřenosti návrhů projektů, která jsou nyní využívána při jejich hodnocení v panelech a oborových komisích.
7. Na základě doporučení kontrolní rady byla upřesněna pravidla pro hodnocení návrhů podaných členy panelu formou jejich posouzení zahraničními zpravodaji. Zahraniční zpravodaj posoudí, zda doporučení panelu ohledně zařazení příslušného návrhu projektu odpovídá kvalitě návrhu v kontextu ostatních návrhů. Oborová komise musí vzít doporučení zahraničního zpravodaje v potaz.

KR se usnesla, že bude provedeno kontrolní ověření, zda nepostoupení cca 30 % návrhů projektů do druhé fáze hodnoticího procesu, tedy ještě před jejich zasláním zahraničním oponentům, nevede k vyloučení kvalitních projektů z financování. V rámci posuzování projektů jednoho z panelů oborové komise věd o neživé přírodě byly zahraničním oponentům zaslány všechny návrhy. Následně se ukázalo, že všechny návrhy projektů, které se v prvním kole umístily mezi posledními, byly také zahraničními posuzovateli hodnoceny hůře než většina ostatních projektů a tedy ani po druhé fázi nebyly navrženy k financování. Bylo tedy potvrzeno, že ukončení hodnocení nejméně kvalitních projektů již před jejich zasláním zahraničním oponentům nevede k poškození navrhovatelů, ale umožňuje snížit náklady na celý hodnoticí proces.

Vyřizování stížností podaných do KR

Významným úkolem v činnosti KR je projednávání a vyřizování podnětů uchazečů, popř. navrhovatelů projektů a stížností na porušení podmínek veřejné soutěže při hodnocení návrhů projektů, postupu řešení projektů a hodnocení dosažených výsledků. V tomto procesu se KR soustřeďuje především na to, zda byla ve všech rovinách posuzovacího procesu dodržována ustanovení zadávací dokumentace veřejné soutěže, zda panely a oborové komise postupovaly transparentně a zda byl celý proces hodnocení v souladu s podmínkami veřejné soutěže.

V časovém rozmezí od října 2014 do září 2015, tj. v období, které je předmětem předložené zprávy o činnosti KR, byly doručeny celkem 23 stížnosti

na neudělení podpory navrhovaným projektům, resp. stížnosti na nesouhlas s výsledkem oponentního řízení projektu i následným rozhodnutím předsednictva. Všechny stížnosti byly vyřízeny.

Oproti předchozímu období, kdy KR vyřizovala celkem 39 stížností, tedy došlo k významnému poklesu počtu podaných stížností. O důvodech tohoto nepochybně pozitivního trendu je možné pouze spekulovat. Domníváme se však, že k tomu došlo vlivem zvýšené úspěšnosti v grantových soutěžích a výraznému zlepšení komunikace mezi předsednictvem GA ČR a akademickou a vědeckou obcí v ČR.

Dále uvádíme přehled stížností, kterými se zabývala KR ve sledovaném období. Uvedeno je registrační číslo přihlášky projektu, obecný důvod stížnosti a výsledek šetření KR.

15-08256S

Výhrady k hodnocení návrhu projektu, Ústav teorie informace a automatizace AV ČR, v.v.i., nebyla porušena pravidla GA ČR.

15-00184S

Žádost o přezkoumání hodnocení návrhu projektu, Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, nebyla porušena pravidla GA ČR.

15-01163S

Stížnost na porušení pravidel grantové soutěže, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., nebyla porušena pravidla GA ČR.

15-19831S

Žádost o dodatečné udělení grantové podpory, Masarykova univerzita v Brně, Středoevropský technologický institut, nebyla porušena pravidla GA ČR.

15-08150S

Žádost o přezkoumání hodnocení, Ústav teorie informace a automatizace AV ČR, v.v.i., nebyla porušena pravidla GA ČR.

15-09375S

Žádost o přezkoumání hodnocení, Vysoké učení technické v Brně, Středoevropský technologický institut, nebyla porušena pravidla GA ČR.

15-22442Y

Žádost o přezkoumání rozhodnutí, Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, nebyla porušena pravidla GA ČR.

15-18385S

Žádost o vysvětlení, Česká geologická služba, nebyla porušena pravidla GA ČR.

15-08468S

Stížnost na hodnocení návrhu projektu, Ústav teorie informace a automatizace AV ČR, v.v.i., nebyla porušena pravidla GA ČR.

15-07983S

Stížnost na hodnocení návrhu projektu, České vysoké učení technické v Praze, Fakulta stavební, nebyla porušena pravidla GA ČR.

15-04682S

Nesouhlas s hodnocením, Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta mezinárodních vztahů, nebyla porušena pravidla GA ČR.

13-28462S

Stížnost na hodnocení, Ústav teorie informace a automatizace AV ČR, v.v.i., nebyla porušena pravidla GA ČR.

15-06123S

Stížnost na stanovisko panelu, Fyziologický ústav AV ČR, v.v.i., nebyla porušena pravidla GA ČR.

15-15771S

Upozornění na problematický oponentský posudek, Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, nebyla porušena pravidla GA ČR.

15-04047S

Odvolání proti oponentskému posudku, Ústav experimentální medicíny AV ČR, v.v.i., nebyla porušena pravidla GA ČR.

13-00355S

Vyjádření nesouhlasu s hodnocením DZ, Univerzita Pardubice, Fakulta chemicko-technologická, nebyla porušena pravidla GA ČR.

P108-11-2151

Odvolání proti hodnocení projektu, Ústav makromolekulární chemie AV ČR, v.v.i., nebyla porušena pravidla GA ČR.

P401-11-2338

Vyjádření k hodnocení výsledků, Filosofický ústav AV ČR, v.v.i., nebyla porušena pravidla GA ČR.

13-00372S

Vyjádření k hodnocení dílčí zprávy, Ústav pro jazyk český AV ČR, v.v.i., nebyla porušena pravidla GA ČR.

13-18219S

Reakce na odstoupení od smlouvy, Vysoké učení technické v Brně, Středoevropský technologický institut, nebyla porušena pravidla GA ČR.

14-19416S

Odvolání proti ukončení projektu, Filosofický ústav AV ČR, v.v.i., nebyla porušena pravidla GA ČR.

15-01279S

Odvolání vůči rozhodnutí neposílat návrh projektu do druhé fáze projednání, Masarykova univerzita, Středoevropský technologický institut, nebyla porušena pravidla GA ČR.

P403-12-1279

Žádost o přezkoumání závěrečného hodnocení, Univerzita Pardubice, Fakulta chemicko-technologická, nebyla porušena pravidla GA ČR.

Spolupráce KR s předsednictvem, vědeckou radou a Kanceláří GA ČR

Hlavním partnerem pro plnění funkcí stanovených zákonem bylo pro KR především předsednictvo GA ČR, které ve sledovaném období pracovalo v následujícím složení:

- prof. RNDr. Ivan Netuka, DrSc. (předseda) – vědy o neživé přírodě
- prof. Ing. Stanislava Hronová, CSc., dr. h. c. (místopředsedkyně) – společenské a humanitní vědy
- prof. MUDr. Cyril Höschl, DrSc. FRCPsych. – lékařské a biologické vědy
- prof. RNDr. Bohuslav Gaš, CSc. – technické vědy
- prof. Ing. Otomar Linhart, DrSc. – zemědělské a biologicko-environmentální vědy

V uplynulém období byla spolupráce KR s předsednictvem GA ČR na velmi dobré úrovni. Nutno však poznamenat, že zatímco práce předsednictva spočívala v řízení GA ČR a případném směřování jejího dalšího rozvoje, vykonávala KR ve spolupráci s úsekem kontroly Kanceláře GA ČR dohled nad činností celé GA ČR, takže kontrolovala jak činnost předsednictva a jeho poradních orgánů, tak účelnost a efektivitu využití finančních prostředků rozdělených na jednotlivé grantové projekty.

Mimo běžné agendy se KR mimořádně účastnila výběru odborníků pro doplnění odborných panelů. Za běžných okolností se na výběru členů panelu podílí mimo členů předsednictva a zástupců Rady pro výzkum, vývoj a inovace i členové

vědecké rady GA ČR. Vzhledem k tomu, že ke konci roku 2014 ještě nebyla konstituována nová vědecká rada GA ČR, byli, po dohodě mezi předsednictvem a KR, zapojeni do výběru místo členů vědecké rady členové KR.

Vědecká rada GA ČR (dále také VR), jejíž postavení vyplývá z § 36 zákona 130/2002 Sb. pracovala od 22. prosince 2014 v následujícím složení:

- prof. Ing. Zdeněk Bittnar, DrSc. (předseda)
- prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., MBA (místopředseda)
- prof. Ing. Jana Hajšlová, CSc.
- prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc.
- prof. RNDr. Jan Hanousek, CSc.
- prof. RNDr. Jan Kratochvíl, CSc.
- prof. PhDr. Jiří Kuthan, DrSc., dr. h. c.
- prof. Ing. Jiří Málek, DrSc.
- prof. RNDr. Bedřich Moldan, CSc.
- doc. RNDr. Vojtěch Petráček, CSc.
- prof. PhDr. Jan Sokol, CSc., Ph.D.
- prof. MUDr. Julius Špičák, CSc.

Předseda KR se podle potřeby zúčastňuje zasedání VR s cílem seznámení se s koncepčními a dlouhodobými cíli navrhovanými VR a koordinace činnosti obou orgánů.

KR také musí vyzvednout kvalitní spolupráci s pracovníky Kanceláře GA ČR, pod vedením ředitelky Ing. Lady Knetlové, která byla velmi dobrá. Klíčová pro činnost KR byla spolupráce s úsekem kontroly Kanceláře GA ČR vedeným Ing. Martinou Vondráčkovou, která byla pro úspěšnou činnost KR nezbytná, neboť zajišťovala členům KR podklady pro jejich kontrolní činnost. Bez této spolupráce by se aktivity KR mohly realizovat jen velmi obtížně.

Závěr

Kontrolní rada GA ČR plnila během období od října 2014 do září 2015 všechny úkoly, které jí stanovuje zákon 130/2002 Sb., resp. jeho novela obsažená v zákoně 110/2009 Sb. Kontrolní rada standardně vykonávala ve sledovaném období kontrolu činnosti GA ČR, vyřizovala stížnosti na neudělení grantů některým projektům, projednávala a předkládala návrhy na zlepšení činnosti GA ČR a prováděla fyzické kontroly při jednání panelů i oborových komisí. Ve spolupráci s úsekem kontroly Kanceláře GA ČR upozorňovala na chyby v čerpání finančních prostředků a na případné neoprávněné nakládání s těmito prostředky. Lze konstatovat, že v celkovém pohledu se KR podílela na zkvalitňování využívání prostředků státního rozpočtu v oblasti výzkumu, vývoje a inovací včetně upevňování role vědy a výzkumu v České republice. Členové KR se velmi aktivně účastnili práce, jak účastí na pravidelných schůzích, tak zejména účastí na jednáních panelů a oborových komisí a vyřizováním stížností a výrazně tak přispěli k regulárnímu průběhu soutěže.

V dalším období se KR zaměří další objektivizaci hodnocení návrhů projektů, stejně tak jako na hodnocení výsledků grantových projektů obsažených v dílčích a závěrečných zprávách. V rámci svých zákonem daných kompetencí bude KR i nadále provádět pravidelnou kontrolní činnost GA ČR a zvýšenou pozornost bude věnovat kontrole čerpání finančních prostředků poskytnutých GA ČR na řešení grantových projektů. KR bude cíleně vyhledávat a nadále eliminovat případy nesprávného hospodaření s veřejnými finančními prostředky GA ČR a podílet se na zlepšení činnosti celého systému podpory základního výzkumu.

V Praze dne 15. října 2015

prof. Ing. Stanislav Labík, CSc.

předseda kontrolní rady GA ČR